

Ingen nödslakt i Norge

Renarna kommer att bli radioaktiva dammsugare

NORDMALING (VK)

Norge kommer inte att nödslakta sina tamrenar i höst trots de mycket höga radioaktiva värden som mätts upp i köttet. Renarna kommer att få fortsätta leva och stället fungera som något av radioaktiva dammsugare.

— Slaktar vi renarna kommer den nu radioaktiva laven att finna kvar även nästa år. Därfr väljer vi att låta renarna äta upp den, säger Ole Harbitz, specialrådgivare vid hälsodirektoratet i Oslo.

Det är under de fortlöande mätningarna av radioaktivitet i renköttet som man i Norge konstaterat värden på 500 – 40 000 becquerel cesium pr kg renkött. Mätningarna ha genomförts i hela Norge och stort sett halva landet – från Mjøen och söderut har man kunnat påvisa särskilt kraftig strålning av de radioaktiva nedfallet från Tjernobyl.

— Lyckligtvis återfinns merparten av de som bedriver rennäring norr om detta område men vi beräknar ändå att ca 320 samer som enbart lever på sina renar drabbats av det här. Dessa äger tillsammans uppemot 30 000 renar, berättar Ole Harbitz.

• Dammsugare

Det har varit olika förslag i Norge på hur myndigheterna ska möta i den här svåra situationen. Så sent som i tisdags samlades hälsodirektoratet, lantbruksnämnden och rendriftsadministrationen för ett beslut. Men det kom inget. Samtliga myndigheter vill avvakta de fortsatta mätresultaten.

— Helt klart är ändå att man avfärdat tanken på nödslakt, konstaterar Ole Harbitz. Han tror inte heller att nödufodring till djuren kommer att genomföras. Dels blir kostnaderna stora och dels anser man att problemen på detta sätt bara skjuts på framtiden.

— I dag verkar enda alternativet vara att renarna får leva vidare och i stället äta upp den radioaktiva laven.

Tanken bygger på vetskapen

att radioaktiviteten har lång halveringstid och således kommer att finnas kvar under många år i laven – om den inte rent av äts upp. Renarna kommer således att fungera som radioaktiva dammsugare. Vad som sedan ska hända med dessa renar är ett "spörsmål" som inte diskuterats.

• Otjänlig

— Vi kommer aldrig att kunna acceptera att renkött med så höga värden som uppmäts inom vissa områden söder om Trøndelag ska bli människoföda. Där emot är det inte otänkbart att vi accepterar slakt där köttet går till exempelvis minkmat, säger Ole Harbitz.

• Ersättning

Precis som i Sverige har även

ersättningsfrågan diskuterats livligt. Röster har höjts för att renarna till fullo ska ersättas i samma storleksordning som förlusten blir. Något beslut i lantbruksdepartementet har dock inte tagits. Det har också diskuterats livligt om Norge ska begära ersättning från Sovjetunionen. Diskussionen har däremot inte nått någon politisk nivå.

Vad beträffar de mer lokala frågorna räknar myndigheterna med att alla diskussioner och samtliga avgörande beslut ska vara avgjorda i god tid till den normala slakttiden som är om en dryg månad.

OWE FREDRIKSSON

Resultat från Vännäs

Från miljö- och hälsoskyddsskontoret i Vännäs har inkommit nya uppgifter om analysresultat från undersökningen av cesiumhalten becquerel per kilogram i olika produkter:

Röda vinbär, Vännäs, 0, svarta vinbär, Vännäs 0, ägg, Pengelund, 0, abborre, Pengsjö, 700, abborre, Stärkesnark, 1 200.

Från analyser som gjorts av livsmedelsverket lämnas följande resultat:

Nöt, V Selet, under 2, gädda, Gullsjön, 9, mört, do, 648, abborre, do, 490, gädda, do, 61, mor-kulla, Vännäs, 1 231, nöt, Hjögg-sjö, 14, nöt, Skavdal, under 2.

Analysen genom fiskennämnden: Harr, Långforsen, 233.

• – Vi hyr ut villan i Aspeå och åker till Centralafrikanska republiken för ytterligare ett år, säger missionärsfamiljen Börje och Britt Pettersson, med två av barnen Magnus och Monica.

1/8 86

ÅTER TILL AFRIKA

NORDMALING (VK)

– Visst är det skönt att vara hemma i Sverige igen, men eftersom vi gör mera nytta i Afrika åker vi snart tillbaka, för ytterligare ett år, säger Britt och Börje Pettersson, missionärer från Aspeå, Nordmaling.

För två år sedan lämnade de sitt hem i Aspeå för att arbeta som baptistmissionärer i staden Berberati i Centralafrikanska republiken. Under dessa år har de också jobbat med att höja kvaliteten på dricksvattnet i något som kallats vattenprojektet. Med pengar som samlats in genom Bröd till Bröder har man bland annat gjort cirka 200 borrhål ner till vattentäkter och dessutom rensat upp mer än 150 befintliga vattenkällor.

• 20 år

Det hela började för 20 år sedan, när familjen Pettersson första

Missionärsfamiljen lämnar Aspeå på nytt

gången lämnade Sverige som missionärer. Börje var då vicepastor i Nordmalings baptistförsamling. Familjen hamnade i staden Berberati och allt fungerade så bra att de stannade flera år. Med tiden fick de tre barn.

När yngsta sonen var fyra år flyttade familjen till Aspeå, för att barnen skulle få gå i svensk skola. Efter sju år i Sverige, var familjen åter redo för en missionärstid. 1984 åkte de åter ner till baptistförsamlingens anläggning i Berberati, för en tid av två år.

Nu erbjuds Börje Pettersson ett annat arbete och då åker familjen ner för ytterligare ett missionärsår. Dottern, Monica, 18 år, stannar i Sverige för att avsluta sista året av sin gymnasieutbildning.

Äldste sonen, Micael, 20 år,

kommer hem till Aspeå till helgen efter att ha varit kvar i Afrika över sommaren, för att sköta Börjes arbete i vattenprojektet. Micael skall nu göra sin värnplikt och den blir uppdelad så att han gör en viss tid i Sverige och en viss tid i Afrika.

• Nya arbeten och projekt

Börje kommer, när de återvänt till Centralafrika, att tillträda en tjänst som kontaktman mellan myndigheter, olika missioner och Afrikanska kyrkan.

– En ny spännande uppgift, tycker han.

Vattenprojektet övergår snart i huvudsak till Sida och baptistförsamlingens startar ett helt nytt hälsoprojekt.

– Barnadödligheten är stor och sjukdomarna många, så vi har mycket att arbeta för, säger Britt Pettersson, som själv undervisar

kristendom i en afrikansk skola.

En svensk skola finns på platsen med 11 elever. Några ungdomar läser in gymnasiekompetens per korrespondens.

Landets språk heter sango och hela familjen Pettersson pratar det flytande. Franska är däremot det största utländska språket i landet.

• Kommunikationer

– Till närmaste telefon är det 60 mil och postgången är dålig, så det har hänt att post kommit ett år försenat, säger Börje.

– Radioutsändningar finns dagtid och någon TV är det inte tal om. Genom dieseldrivna elverk får vi elektricitet, men belysning kan vi bara använda mellan 18.00–21.30, säger Börje Pettersson.

– Familjens villa i Aspeå hyrs ut på ett år. Vi trivs jättest i Centralafrika så när vi återvänder hem nästa gång är det inte alls säkert att vi stannar för gott, vi har många intressen kvar i Afrika, säger Börje Pettersson.

ANDERS WIKMAN

2/8 1986

Nordmaling

Mariner båtmotorer
Sommarpriser - flytväst på köpet.
0930/105 33

UTFÖRSÄLJNING!!!

Krukväxter 30% rab.
Snittblommor 20% rab.

NORDMALINGS BLOMSTERHANDEL

Storgat. 7, tel. 111 22

ORGEL- KONSERT

i Norrfors kyrka

söndag den 3 aug. kl 18.00
Kantor Nils Granlund
Aftonbön
Kom. Ahlstrand.
Välkomna

NORDMALING BLOMSTERHANDEL SEMESTERSTÄNGT 4/8-26/8

Vi hälsar alla våra kunder Välkomna åter den 27 aug.
I ärenden som rör begravning:
Kontakta Fonus, Umeå.
Tel 090/14 20 80

FÖRSLAG TILL FÄRGSÄTTNING OCH KONSTNÄRLIG UTSMYCKNING

av samlingslokalen, Nordmaling, visas i Nordmalings bibliotek 4-15 aug. Öppethållande: måndag och torsdag kl. 11-15, 18-20. Lördag kl. 10-14.

Berörda nämnder/styrelser, fackliga organisationer, föreningar, personal etc. bereds tillfälle att yttra sig över förslaget.

Yttrande skall vara Kulturnämnden, Box 47, 914 00 Nordmaling, tillhanda senast 1986-08-15.

**Kulturnämndens
konstutskott**

4/8 1986

Brattvallen dominerade

NORDMALING (VK)

80 skyttar deltog i årets länsälgstyg som hölls i Nordmaling under söndagen. Brattvallen kom att dominera tävlingen genom seger i jägarklassen av Roland Johansson och i veteranklassen av Lars Åström. Stig Gustavsson, Bjurholm, vann inte helt oväntat elitklassen.

Det var ingen lätt tävling som Nordmalings jaktskytteklubb bjöd in länets älgskyttar till. Sju olika skjutstationer gav stor spridning på skyttarnas resultat och särskilt svår tycks station fem (björn och älg) ha varit eftersom flertalet förlorat de flesta av sina poäng just där. Avståndsbedömningen var en annan svår station och rätt svar var 56 m, 98 m samt 217 m.

Av de 80 skyttarna tävlade 8 i elit,

59 i jägarklassen samt 13 i veteran.

Jägarklass: 1) Roland Johansson Brattvallen 110 2) Gunnar Wiglov Nordmaling 100 3) Tommy Åberg Brattvallen 98 4) Tommy Persson Bosta 97 5) Ove Karlsson Lycksele 95 6) Mats Jonsson V:a Örtåsk 93 7) Ove Abramsson Umeå 91 8) Krister Oskarsson Brattvallen 88 9) Björn Örtby Nordmaling 87 10) Staffan Sandström Bosta 83, Stig Forsgren Tandsele 83.

Veteranklass: 1) Lars Åström Brattvallen 84 p 2) Allan Hastergren Örtåsk 76 3) Holger Granberg Bosta 70 4) Sture Sjöberg Nordmaling 69 5) Gunnar Lindström Öreström 64 6) Sigge Sandström Agnäs 63 7) Kalle Johansson Örtåsk 60 8) Paul Forsgren Tandsele 57 9) Åke Edström Nordmaling 56 10) Sven Konradsson Stöcksjö 51.

Elitklass: 1) Stig Gustavsson Bjurholm 110 2) Börje Lundin Umeå 104 3) Valter Hörnkvist Nordmaling 104 4) Leif Karlsson Lycksele 99 5) Kjell-Anders Hörnkvist Nordmaling 92 6) Martin Hörnkvist Nordmaling 82 7) Bert Karlsson Lycksele 76 8) Roger Nilsson Öreström 51.

• Brattvallens älgskyttar, Lars Åström och Roland Johansson, dominerade älgstygten i Nordmaling och vann veteran respektive jägarklassen. Stig Gustavsson, Bjurholm, vann elitklassen.

Nordmaling

5/8 1986

VEM BLIR FÖRSTE STIPENDIAT?

Carl Wikströms stiftelse har som målsättning att stödja vetenskaplig forskning och undervisning som främjar samsamheten inom näringslivet samt att främja musikkulturen i Nordmalings kommun.

Stipendium på **20.000** kr till körledare.

Stiftelsen har instiftat ett musikstipendium på 20.000 kr som 1986 skall användas för utbildning av körledare.

Intresserade körledare lämnar en skriftlig ansökan, senast 31 augusti 1986, till Styrelsen för Carl Wikströms Stiftelse, Sekreterare Gösta Jonsson, Box 36, 914 00 Nordmaling.

Övriga upplysningar och en beskrivning av villkoren lämnas av stiftelsens sekreterare på telefon 0930-107 50.

Carl Wikströms
S T I F T E L S E

5/8 1986

Fabriksbranden i Håknäs Svårt att hitta en hållbar brandorsak

NORDMALING (VK)

Polisen står maktlös inför Håknäs-branden då pallfabriken brann ner till grunden. Den tekniska undersökningen har inte gett någon klarhet till brandorsaken. Polisen har heller inte fått fram några vittnesuppgifter som kastar något nytt sken över händelsen.

Det var natten mot fredagen som pallfabriken i utkanten av Håknäs började brinna explosionsartat. Ågaren uppger att han tidigare på kvällen blivit hotad via ett telefonsamtal. Trots att Nordmalings brandkår snabbt var på plats var fabrikslokalen – en f d ladugård –

helt övertänd när brandmännen kom till platsen. Arbetet fick därför till stor del riktas in på att förhindra elden från att sprida sig.

Det explosionsartade förloppet har också medverkat till att fabriksbyggnaden i det närmaste helt förintats och allt som återstår för polisens tekniska avdelning att undersöka är en hög med aska.

Två bilar – varav en inregistrerad – förstördes liksom de verktyg och maskiner som används i produktionen.

– Vi är pessimistiska och har inte någon större förhoppning att hitta en hållbar brandorsak, säger Martin Viklund vid Umeå-polisen. Det som återstår är att försöka analysera om askan innehåller eventuella rester av brännbara vätskor.

OWE FREDRIKSSON

6/8 86 6/8 1986

+

Vår Mor,
Farmor och Mormor

**Sanna
Vilhelmina
Alperud**

* 30/7 1912 † 3/8 1986

har lämnat oss i stor sorg och
saknad

Nordmaling den 4 augusti 1986

Barn
Barnbarn
Släkt och vänner

Du somnade stilla när färden var
slut
Från allt vad du lidit du nu vilar
ut
I tacksamt minne hos oss du skall
bo
Vi unnar Dig vila och ro

Jordfästningen sker i stillhet.

6/8 1986

Ernst Brömster, Rundvik. I sitt hem avled under natten mot måndagen förra sågverksarbetaren Ernst Brömster, Rundvik. Han var 73 år och sörjes närmast av maken Ruth, f Kull, tre barn med familjer samt sex syskon.

I yngre dagar arbetade Ernst Brömster vid sågverksindustrin i Rundvik men har sedan till följd av ohälsa under många år varit oförmögen till arbete. Trots detta kommer budet om hans bortgång oväntat för hans närmaste och vänkretsen.

6/8 86

7/8 1986

Debutkonsert blev framgång

NORRFORS: Nils Granlunds debutkonsert under söndagen i Norrfors kyrka blev en mycket stor framgång. Ca 125-talet åhörare tog tillfället i akt att lyssna på honom. Många var långväga gäster och bl a återfanns ett flertal av hans "fans" från Hörnefors. Kommuner Roland Ahlstrand höll andakt och han läste även dikter till sommaren av Nils Bolander. Kollekt gavs till SKUT, Svensk kyrka i utlandet. Vid samkvämet i Norrforsgården efter konserten avtackades Maria Ahlstrand för sitt arbete under sommaren med Norrforsgården.

7/8 1986

Utflykt längs Höga kusten

NORDMALING: Nordmalings trädgårdssällskap gjorde i helgen en utflykt längs Höga kusten. Huvudmålet var Villa Fraxinus, ägd av Ingelöv Jonsson och Sture Forsberg. Villa Fraxinus är välkänd bland trädgårdsodlare för sin originalitet och kan närmast beskrivas som ett bostadshus kombinerat med en visningsträdgård. Byggnaden har byggts in i berget och genom färg och form smälter allt tillsammans i en enhet som ger ett mycket trevligt intryck. Förutom Villa Fraxinus besökte trädgårdssällskapet även andra kända platser, bl a Adals-monumentet, innan resan åter styrdes mot Nordmaling. Reseledare var Astrid Sjöström och Marika Linder. Under bussresan underhöll Emil Bäcklund med historier och dikter.

6/8 1986

Hur snabbt sjunker halten?

NORDMALING (VK)
– Hur snabbt sjunker cesium-halten i en levande ren som får stödutfodring genom hö och kraftfoder?

Den frågan vill ansvariga för Västerbottens rennärning ha ett svar på så snart som möjligt. Redan i slutet av den här veckan tas första steget i ett unikt projekt för länet. Mellan 200-300 renar ska inhägnas i ett ca en kvadratkilometer stor inhägnad och under utfodringstiden ska hjorden granskas minutiöst av forskare med syfte att kartlägga hur snabbt radioaktiviteten sjunker i djurkroppen.

Det är Vilhelmina södra sameby som ska stå som värd för forskningsprojektet som är ett samarbete mellan lantbruksnämnden, renägarna i samebyn samt renforskarna. Lämplig mark har gruppen funnit i Röbergsområdet vid Fatmomakke-vägen och redan till helgen hoppas man påbörja stakningen av inhägnaden. Totalt ska ett ca 4 km långt stängsel inhägnas renhjärden.

– Det är ingen hemlighet att man inför årets rensläkt befarar att ett stort antal djur kommer att underkännas som människoföda. Blir situationen sån kommer vi att ta just dessa renar för projektet, berättar Göran Lundvall på lantbruksnämnden.

– Vi kommer att utfodra djuren med hö och kraftfoder och målet är att vi ska försöka vinna erfarenhet om hur lång tid den biologiska halveringstiden av radioaktiviteten är i renkroppen.

Göran Lundvall berättar att det i forskarkretsar finns kännedom om att kalium – som bl a finns i hö – har en renande effekt på cesium.

Vad man däremot inte känner till är i hur stor grad som renarna väljer kraftfoder och hö när det samtidigt finns naturligt föda inom räckhåll.

– Renägarna i Västerbotten har i högre grad än andra erfarenhet av hur renar lämpligast ska stödutfodras, konstaterar Lundvall. Detta kommer sig av att renarna vintertid ofta flyttas till alternativa betesmarker och i samband med flyttningen utfodras med just hö och kraftfoder. De senaste åren har i vissa fall även varit mycket svåra till följd av både skare och djup snö och även där har erfarenheter om utfodring vunnits.

• Matrenar

– Vår förhoppning är att radioaktiviteten i den här renhjärden ska sjunka så snabbt att djuren redan inom några månader ska kunna användas som matrenar för samebyn.

– Om projektet slår väl ut har det diskuterats att föräringssättet med att "rena" renarna även ska kunna utvecklas i större skala, eventuellt inför nästa års slakt, förklarar Göran Lundvall. Utfodringen ska i det läget inte ske inom uppbyggda hägn utan direkt ute i naturen.

• 400 000 kr

Ca 400 000 kr beräknas enbart materialet till anläggningskostnaden bli med hagar och stängsel. Därtill kommer forskningspengarna. Trots att projektgruppen ännu inte fått det ekonomiska klartecknet räknar man ändå att dra igång i slutet av den här veckan. Allt måste gå snabbt. Redan i början av september bör renarna vara inhägnade för att forskningsprojektet ska få bästa förutsättningar.

OWE FREDRIKSSON

7/8 1986

Krossade skolrutor

LÖGDEÅ: Fönsterrutor för ca 5 000 kr har krossats på skolan i Lögdeå. Polisen misstänker att det är yngre lagbrytare som varit i farten. Inklusivt solfilm och städning blir kostnaderna ca 6 000–7 000 kr.

• De uppvaktande Ulla-May Andersson – längst t v och Ann Marie Norman – t h – tillsammans med landstingets Torbjörn Stavert, Mary Frank, Ove Löfgren och G.A. Olsson.

Nordmaling, Robertsfors, Dorotea

Snart kommer ambulansen

Nordmaling (VK)

Nordmaling, Robertsfors och Dorotea kommuner saknar samtliga ambulanser. Om landstinget och respektive kommun genom ett samarbete kan kombinera en ambulans med sjukvårdsutbildad brandkårspersonal kan situationen relativt snart vara omvänd.

Det har framkommit sedan en grupp från Nordmaling under onsdagen uppvaktat landstinget med krav på en ambulans till kommunen.

– Tre ambulanser med sjukvårdsutbildad brandkårspersonal motsvarar i kostnader en enda ambulans, helägd av landstinget, konstaterar Mary Frank, s, landstingsråd.

Under senare år har oftare höjts röster från Nordmaling, Dorotea och Robertsfors kommuner om att landstinget bör stationera en ambulans i var och en av kommunerna. Samma krav har också ställts

från Jörn.

LO-sektionen i Nordmaling har under våren och sommaren vid olika tillfällen fört fram diskussionen och under den senaste månaden har man även haft namnlistor med krav på ambulanser utlagda.

• 2 400 namn

Listorna samlades in under tisdagen och sammanlagt 2 400 namnunderskrifter kunde sammanräknas. Med listorna i bagaget besökte representanter för LO-sektionen – Ulla-May Andersson, Anna-Stina Hörnfelt samt Roland Molander – HCK genom Ann-Marie Norman samt för pensionärerna – Lisa Oldberg – landstinget under onsdagen. De fick tillfälle att samtala med landstingsråden Mary Frank, G.A. Olsson och Ove Löfgren samt landstingets ansvarige för kommunikationer, Torbjörn Stavert. Enligt planerna skulle även Arne Brännlund, läkare från Nordmaling, ha deltagit i uppvaktningen. Han var dock förhindrad att delta.

– Jag anser det är ett rättvisekrav att även Nordmaling ska ha en

ambulans, säger han. Sjukvården ska vara lika för alla.

• Inga löften

Landstingsråden kunde inte ge några löften till gruppen från Nordmaling. Utan att något specificerat krav på lösning framfördes, handlar diskussionen ändå i huvudsak om ett alternativ.

– En landstingsägd ambulans med landstingsanställd personal kostar ca 1,8 milj per år, konstaterar Mary Frank. Om man däremot kan hitta en lösning där landstinget står för ambulansen och övrigt material samt vid akutfall även specialutbildad personal medan kommunen tillhandahåller ordinarie personal och garageutrymmen blir kostnaderna bara en tredjedel, eller 500 000 – 600 000 kr.

– Med en sådan lösning skulle vi kunna hålla en ambulans i Robertsfors, Nordmaling och Dorotea på samma kostnader som en enda ambulans, helägd av landstinget.

• Kommunkostnader

– Vi har inte räknat på de kost-

nader som en sådan lösning kan innebära för respektive kommun men det är våra tjänstemän beredda att ställa upp och hjälpa till med, säger Mary Frank. Ulla-May Andersson, ordförande i LO-sektionen, har en annan uppfattning om hur kostnaderna ska fördelas.

– Det här alternativet ska inte behöva betyda några ökade kostnader för kommunen. Trots allt gör landstinget en stor besparing genom sådan här lösning och därför bör man också stå för samtliga extrakostnader, anser hon.

Frågan om ambulanser till de tre kommunerna kommer att tas upp i budgetberedningen som börjar inom några veckor.

– Jag vill, och har också förhoppning om, att ambulansfrågorna i de här aktuella kommunerna ska få en snar lösning, säger Mary Frank till VK.

Ove
Fredriksson

8/8 1986
**Bussresa
till djurpark**

NORDMALING: Under fem dagar har Nordmalings pensionsförening genomfört en bussresa till Kolmårdens djurpark. Roliga historier från resedeltagarna och genomgående vackert väder gjorde att humöret var i topp. Alnö var första etappmålet och där besöktes en kyrka från tidigt tolvhundrat. Efter övernattnings i Gävle gick färden via Vadstena, Trosa, Nyköping och ner till Kolmården.

En safari genom djurparken och besöket i delfinariet var mycket uppskattade inslag i resan. Återresan gick via Sandviken, Ockelbo, Ljusdal och Delsbo. Vid gemensam middag i Härnösand tackades reseledaren av Ragnar Berglund.

8/8 1986
**— En bättre väg
hjälper turismen**

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommun bör i samarbete med Bjurholm uppvakta länets vägmyndigheter för att snabbt rusta upp och bygga om väg 508 på sträckan Olofsfors och anslutning till väg 352 i Bredträsk, mellan Örnsköldsvik och Fredrika.

Det föreslår David Mattsson, Norrfors, (s) i en motion till Nordmalings kommun.

Mattsson menar att detta projekt skall förbättra kommunala och privata initiativ som gjorts för turismen och dessutom bevara och förbättra en levande landsbygd. Ge-

nom förbättring av vägen skulle byar som Mjösjöby och Bredträsk, med sina fiskevatten och sin orörda vildmarksnatur kunna nyttjas för turism genom stugbyar och husvagnsparkeringar. Han pekar på satsningen som gjorts på Norrforsgården, som under tre veckors öppethållande besökts av cirka 1 000 personer.

Ombyggnadsplan finns för väg 508 mellan Norrfors och Mjösjöby och genom upprustning ända från Olofsfors skulle många turister lockas att besöka kommunens västra del och sedermera fortsätta till fjällvärlden, menar Mattsson. Då väg 508 även passerar Bjurholms kommun bör kommunerna tillsammans uppvakta vägmyndigheterna på länsnivå för att påskynda upprustning och ombyggnation, föreslår Mattsson.

8/8 1986
**Höga halter
CESIUM
i älgkalvar**

NORDMALING (VK)
En mindre grupp jägare i Västerbotten har utsetts av länets jaktvårdsförening att provskjuta olika vilt inom de delar av länet som betraktas som mest påverkat av radioaktivitet.

I kustkommunerna och delar av inlandet är jakten redan påbörjad och vid ett möte i helgen i Lycksele ska man även diskutera jakt i fjällområdena.

I onsdags sköts två älgar i Nordmalings kommun – en ko samt en kalv – där kalven uppvisar mer än dubbelt så hög cesiumhalt som kon. En årsunge av gräsand hade nära 1 600 becquerel.

Västerbottens läns jaktvårdsförening ingår i ett projekt som dragits igång av Svenska jägareförbundet. Det går ut på att provskjuta ett visst antal vilt i olika delar av landet. Dels för att kartlägga halten radioaktivitet i de frilevande djuren och dels fungera som instrument för jägarkåren inför respektive viltarts jakttid.

Förutom ägarna som skjutits i Svartbergssområdet, Vindeln, har också provjakt på älg även förekommit i andra delar av länet.

Mätningarna från provjakterna bekräftar en tidigare teori att årsungar drabbas hårdare än de äldre djuren. Så visar t ex mätningar från en älgko med kalv som skjutits i Ottjärn, Nordmaling, under onsdagen att moderdjuret innehöll 440 becquerel cesium per kg kött medan kalven hade mer än dubbla värdet, 992.

Samma tendens visar också prov på två gräsänder från Leversjön, Nordmaling. En äldre hanfågel innehöll 112 becquerel medan en årsunge hade 1589.

• **Biologisk halveringstid**
Halveringstiden för det radio-

aktiva ämnet cesium 137 är 30 år. I klartext innebär detta att en skjuten och nedfryst älg med värdet 1 000 becquerel per kilo behöver 30 år på sig innan värdet halverats till 500. Om samma djur däremot får leva och äta foder fritt från radioaktivitet sjunker värdet redan efter 3 veckor till 500. Den tiden benämns oftast som den biologiska halveringstiden.

• **Småvilt och älg**

Förutom det antal älgar som ska skjutas kommer även rådjur, hare, orre, tjäder och i vissa fall även sjöfågel samt ripa att fällas för det aktuella projektet. Provjakten på morkulla är redan avslutad. I Nordmaling är det älg, rådjur, hare, tjäder, orre, gräsänder samt ripa som ska undersökas.

I Umeå (I20) är det hare samt orre. I Bjurholm är det älg och rådjur (Bjurvattnet) samt hare och eventuellt orre (Balsjö). I Vännäs finns planer på provtagning av hare och orre, i Fredrika hare och orre samt ytterligare en hare vid Kärringberget. I Vindeln har jakten på fem älgar avslutats men eventuellt kommer ytterligare en ko samt kalv att fällas. I Robertsfors gäller provet orre.

• **Diskussion om fjällområdet**

Vid ett informationsmöte i helgen i Lycksele kommer man att diskutera även jakt i Lycksele, Åsele samt övriga inlands- och fjällkommuner.

– Däremot bedömer vi det som onödigt att göra provtagningar i Skellefteå och Norsjö eftersom det radioaktiva nedfallet inte tycks ha drabbat dessa områden lika mycket, konstaterar Hasse Johansson på länets jaktvårdsförening.

OWE FREDRIKSSON

1898

OWE FREDRIKSSON

SCENSHOW kl 23
PLAZA

SÄSONGFINAL

DANS I GRÄSMYR

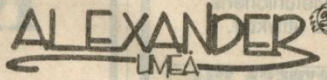
I vår nybyggda loge

Lördag 9 aug kl 21.00 – 01.00.
(Obs. Entrén öppnar 20.00) Entréavgift 45:- hela kvällen

Shoven du drömt om!

DISCO LENA MÖRTELL med extra tryck	Servering Tombola Korv, Glass

Musik:

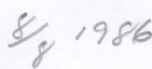

VÄLKOMMEN önskar
GRÄSMYRS BYGDEGÅRDS- och
HEMBYGGSFÖRENING

Legkontroll, åldersgräns f. -71 och äldre.

Obs! Ny uppfart från Umeå-vägen. Utökad parkering. Klädinlämning
VI TACKAR VÅR TREVLIKA DANSPUBLIK FÖR SÄSONGEN.

DANSA TRIVS I GRÄSMYRS MYSIGA LOGAR – DANSA TRIVS

Björn Edman och Helena Edlund, båda Gräsmyr. Vigseln förrättades i Ulvö kapell av Ulf Söderberg. (Foto: Ateljé Sandro, Umeå).

Bäcknäsfesten och de tråkiga följderna

DET ÄR redan uppdagat vilken fyllfest Bäcknäsfesten är och givetvis en chock för många föräldrar som blivit varse om att kontrollen av ungdomarna är i princip obefintlig. Det är inte bara en social misär med denna tillställning utan den ställer stugägarna helt maktlösa till nedskräpning och förstörelse år efter år. Vi som har småbarn kan inte vistas vid stranden och bada i vattnet någon gång p g a sönderslagna flaskor och kapsyler som barnen skär sig på.

Är det meningen att en s k "fest" per år skall göra att stugägarna i området skall få lida för denna nedgrusning hela säsongen. Själva festhelgen är en mardröm för stugägarna då de varken vill vistas i sina stugor eller kan avstå p g a

förstörelsen och den totala avsaknaden av hänsyn och intrång på stugägarnas tomter. De som skall sälja sina stugor förlorar massor p g a Bäcknäsfestens dåliga rykte.

Ni byalag som har ansvaret för denna fest: Flytta festen in till byn eller sluta helt enkelt att arrangera den och städa hela området så att människor kan vistas vid stranden. Det vore trevligt också om ni snyggade till strandområdet så att det gick att sola och bada där.

Jag hoppas att detta inte blir den första insändaren/protesten mot denna otrevliga tillställning och att föräldrarna får upp ögonen för detta forum för ungdomarnas förstörelse.

Barnbarn som skär sig ofta!

Stökig dans med misstänkt våldtäkt

Lördagens dans i Gräsmyr drog mycket folk och blev relativt stökig.

Bland annat utreder polisen ett misstänkt fall av våldtäkt.

Enligt arrangörerna var det omkring 3 000 besökande inne på logdansen och dessutom hade som vanligt mycket folk samlats ute på parkeringen. Polisen omhänder-

tog bl a ett par berusade ungdomar.

Dessutom fick polisen ta hand om två yngre flickor, 13 och 17 år gamla, som sade sig ha blivit våldtagna. Flickorna fördes på lördagskvällen till regionsjukhuset, där de kvarstannade under natten.

Det finns inga vittnen till den misstänkta våldtäkten och flickornas signalement på de två gärningsmännen är vagt.

Glädjande att taxi i Gräsmyr får vara kvar

SÅG HÄROMVECKAN under kungörelser från länsstyrelsen att Gräsmyr, trots motstånd från sin kommunstyrelseledamot Sixten Johansson får behålla sin taxi. Det glädde oss mycket och vi hoppas verkligen att makarna Lindberg fortsätter med den gedigna service som deras föregångare Bäckströms vant oss vid.

Det är ganska ovanligt att inte Johansson håller fram Gräsmyr men det här gällde ju förstås inte någon ordförandepost. Vi tror ändå

att han är tämligen ensam i byn som inte ville ha taxin kvar, särskilt med tanke på den expansion som byn är föremål för. Gräsmyr har ju haft taxi så länge vi kan minnas och visst vore det ett steg tillbaka med det befolkningsunderlag som finns om än ledamoten ville ha den till en centerpartist i Hörnsjö.

Hoppas att Gräsmyr med omnejd tänker sig för vid nästa kommunalval.

Ortsbor

"Göm inte tavlorna"

NORDMALING: - Göm inte kommunens inköpta konst på tjänsterummen, utan stimulera innevånarnas intresse för konst genom att ordna utsmyckning av torget, kyrkan och kommunalhuset. Det föreslår Knut Holmlund, Nordmaling (s) i en motion till kommunfullmäktige.

Inledningsvis framkommer i motionen att kommunen inköpt en del konst, främst målningar och att dessa "göms" i tjänsterummen i stället för att komma den breda allmänheten till godo. Holmlund föreslår därför att kommunalfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att ordna utsmyckning på offentliga ställen.

Säljförbud på köttet slår hårt mot jägarna

NORDMALING (VK)

- Det gäller generellt saluförbud på allt viltkött som har en cesiumhalt över 300 becquerel per kg. Detta innebär en ekonomisk knäck för många älgjägare! Varje höst säljer nämligen många jaktlag och enskilda jägare en del av sitt älgkött för att på så sätt betala arrendeavgifter och övriga omkostnader för jakten.

- Storskogsbolagens löfte att inte ta ut någon avgift för älgar som betecknas som otjänligt för människoföda är inte värt någonting. Någon sådan avgift har heller aldrig tidigare tagits ut och detsamma gäller med den statliga fällavgiften. Det är en väsentlig skillnad på älgkött som betraktas som otjänligt och på kött som har en förhöjd cesiumhalt. När livsmedelsverket efter samtal med Svenska Jägarförbundet i nästa vecka tar beslut om vilthanteringen kommer svaret att få en oerhört stor betydelse för den enskilde jägarens plånbok. I dag tolkas livsmedelsverkets rekommendationer av dess jurist som att ett generellt saluförbud råder för kött med förhöjd cesiumhalt. Där emot är det inte förbjudet för den enskilde individen att äta köttet. Det är i linje med detta som livsmedelsverket rekommenderat att fisk från vissa sjöar bara bör konsumera

ras i och så många gånger under en viss tid.

• Klarar ekonomin

Tidigare höstar har var och varannat älgjaktlag och enskild jägare sålt mer eller mindre av sina köttlotter för att på så sätt få reda pengar att betala fjällavgifter till arrendeupplåtaren och staten. Storskogsbolagens tidigare löfte i VK att inte ta ut någon fällavgift för en älg som betraktas som otjänligt som människoföda är därför utan större värde för dessa jägare. Plötsligt kan jägarna ändå hamna i en situation där de sitter med mer kött än de förmår att äta. Det är samtidigt förbjudet att sälja och juridiskt även att ge bort köttet. Trots detta måste de troligtvis ändå betala avgifterna eftersom de själva - utan hinder av livsmedelsverkets rekommendationer - kan äta köttet.

• Inväntar svar

VK har återigen varit i kontakt med ett skogsbolag som i huvudsak utarrenderar sin älgjakt. På ansvaret håll säger man att man är väl medveten om skillnaden i synsättet på kött men att inga beslut fattats. Det framgår även att det större skogsbolagen i Norrland ska samråda mellan varandra innan älgjakten. Allra först vill man invänta livsmedelsverkets svar i nästa vecka.

OWE FREDRIKSSON

Kläder fattade eld i bastu

NORDMALING (VK)
En nordmalingsyngling fick natten mot söndagen föras till regionsjukhuset i Umeå till följd av de rökskador han ådragit sig i samband med en brand i hemmet.

När han tillsammans med några kamrater kommit hem från en danstillställning, startade han bastun. En del kläder förvarades vid bastuaggregatet och så småningom började det att brinna. När ungdomarna upptäckte elden handlade de rådfyllt och lyckades släcka branden innan brandkåren kom till platsen.

Brandchefen Eilas Karlsson konstaterar att ungdomarna klarat brandtillbudet mycket bra, varför skadorna i fastigheten inte blev så stora. Ynglingen fick under helgen lämna sjukhuset.

Vuxenkören på sångresa

NORDMALING: En verklig sång och musikresa har Vuxenkören från Nordmaling och Bjurholm varit ute på. 50-talet sångare och musiker har deltagit i en sexdagarsstur där Lindesberg varit basort.

Nora, Arboga, Kungsör och Skara är orter som besökts. Kyrkoherde Rolf Nyberg fungerade som chaufför under resan och han berättade också om Västerbotten under de olika uppehållen.

Sällskapet fick bland annat stifta bekantskap med Bert Karlsson i Skara. Under besöket i hans sommarland fick sällskapet bland annat möta ett antal unga musiktalanger under en talangjakt. Karlsson bjöd också på fika innan Vuxenkören avslutade dagen i Skara domkyrka.

Förutom olika besök framträdde också Vuxenkören på flera orter.

Hemresan gick via Stockholm, med framträdande i Rönninge sjukhem där gästerna ville vara med och sjunga. Vuxenkören hann också med att besöka i Uppsala där sällskapet hälsades av ärkebiskopen.

Min älskade Far Folke Eriksson

* 21/3 1933 † 11/8 1986
har lämnat mig. Älskad, saknad av mig, åldrig mor, syskon, släkt och vänner.

Mullsjö den 11 augusti 1986

ROGER

Mor har räckt ut handen,
Far har fattat den
Tack för ditt goda föredöme!

Jordfästningen sker i stillhet.
Tänk på Barncancerfonden pg
902090-0.

Folke Eriksson, Mullsjö. Förr hemmansägaren Erik Folke Eriksson, Mullsjö avled under natten mot måndagen på regionsjukhuset i Umeå efter en kort tids sjukdom. Den bortgångne var 53 år och sörjes närmast av sonen Roger, modern, samt två syskon med familjer.

Han växte upp i Mullsjö i en jordbrukarfamilj och arbetade på fabriken i Hörnefors fram till början av 1960-talen, då han köpte hemstället. Vid sidan av jordbruket arbetade han sedan fram till sin sjukdom som truckförare på sågen i Örnsbäck. 1967 gifte han sig med Sigrid, född Tahvelin, Sunnansjö, Nordmaling. Efter hastig sjukdom avled 1983 maken Sigrid och han lämnades ensam med sonen Roger, då 14 år.

Musik var hans stora intresse och han spelade många instrument, varav klarinett och piano tillhörde favoriterna. Genom sin varma och generösa personlighet har han spritt stor glädje och därigenom fått många vänner. Hans bortgång har väckt stor förstämning i bygden.

Avgiftsfri jakt på älgkalvar

NORDMALING (VK)

Gränseverken i Rundvik lanserar inför den kommande älgjakten ett nytt synsätt på hur deras arrendejaktlag ska förmås att skjuta fler kalvar. Förslaget har frångångsrikt fungerat i Västernorrland där företaget har stor del av sina marker.

- Vi tar ut en fast avgift för varje tilldelat vuxet djur. Kalv däremot är gratis under förutsättning att den skjuts. Om jägarna däremot inte skjuter fullt antal kalvar blir det böter för var och en av dessa som inte fälls, säger Lennart Nordell vid Gränseverken i Rundvik.

Bland skogsbolagen praktiseras i huvudsak två arrendemodeller. Antingen en fällavgift för var och ett av de licensdjur som skjuts under älgjakten eller en fällavgift för antalet tilldelade älgar på licensen. Det senare är bland jägarna en betydligt mindre angenäm uppgörelse eftersom det innebär att oavsett om älgarna fälls eller inte så måste jägarna betala avgifterna.

"Gränse-modellen" är en i länet helt ny variant. Med en avgifts-

fri kalvjakt hoppas företaget att jägarna ska förbättra kalvavskjutningen eftersom den i många fall sköts dåligt. Om man däremot inte skjuter fullt antal tilldelade kalvar måste jaktlagen böta för var och ett av de djur som inte fälls.

Avgifterna för antalet tilldelade vuxna djur kommer att tas ut oavsett om djuren skjuts eller inte.

OWE FREDRIKSSON

"Köp provtagningsmaskin"

NORDMALING (VK)

– Köp in en maskin så att vi snabbt kan prova halten av cesium i älgköttet, uppmanar Lennart Nordell, ordförande i Nordmalings jaktvårdskrets till miljö- och hälsoskyddskontoret. Vi är den hårdast drabbade kommunen i länet av det radioaktiva nedfallet och borde göra allt för våra innevånare, menar han.

En maskin behöver inte kosta mer än cirka 20 kronor per kommuninnevånare och lägger vi upp det med en avgift för varje prov kostar det skattebetalarna inte många kronor, säger han.

– I pengar räknat är det som att spotta i havet, med tanke på vad vi får tillbaka i förebyggande hälsovård, menar Lennart Nordell. Ser vi på kommande älgjakt är det cirka 600 älgar som skall skjutas i kommunen och cirka 15 000 i hela länet och jag tror att provtagarna kommer att stå i kö under hösten. Inte kan vi vänta på provresultaten tills att köttet dessutom ruttnar, utan köp in erforderlig mätutrustning.

– Efter höstens jakt och när älgarna börjar äta tallbarr kommer cesiumhalten att ytterligare stiga i köttet, då vi redan nu vet att tallbarr innehåller cirka 5 000 becquerel per kilo. Vad händer då med eventuellt påkörda älgar och annat fallvilt, frågar sig Lennart Nordell.

• Utbilda veterinären

Gunn Bergström, miljöpartist

från Gräsmyr, menar att ett inköp av mätutrustning just till Nordmalings kommun är ett måste.

– Mitt förslag är att distriktsveterinären i Nordmaling utbildas och med en utrustning för cirka 125 000 kronor skulle provresultaten vara klara på 100 sekunder, menar hon.

Vad VK erfarit har frågan diskuterats inom miljö- och hälsovårdskontoret, men utan att något beslut fattats.

Gustav Adolf Bäckman, ordförande i miljö- och hälsovårdsnämnden, menar att det är för tidigt att nu fatta beslut om att köpa mätutrustning.

– Vi vet inte vad vi ger oss in på utan måste avvakta och låta våra hälsovårdsinspektörer undersöka marknaden.

ANDERS WIKMAN

Min käre Make,
Far och Morfar

**Klas Isedor
Hjelt**

* 10/10 1900 † 12/8 1986

har lämnat oss släkt och vänner
i tron på sin Frälsare.

Rundvik den 12 augusti 1986

AGDA

Barbro och Erik

Lars-Erik och Birgitta

Sven-Olov och Maria

Ingrid

Karin

Barnbarnsbarn

Jesus, Jesus han allena

Jesus barnavännen kär

Som med ordet gjort oss rena

Och betalat all vår skuld

Allt det goda som vår Fader gjort,

och från det första till det sista tog
han allt som när han dog.

Begravning sker i stillhet.

Tänk på Bibeltrogna vänner
mission.

Dödsfall

Klas Isedor Hjelt, Rundvik.
Förre fabriksarbetaren Klas Isedor Hjelt, Rundvik, avled under tisdagen i hemmet, i en ålder av 85 år. Han sörjes närmast av makan Agda, dottern Barbro med familj samt barnbarnsbarn.

I Olofsfors växte han upp i en jordbrukarfamilj med fem barn. Till smedjan i Norrbyskär kom han i unga år och arbetade där fram till 1923 när han flyttade till Rundvik och byggde en gård. På fabriken i Rundvik arbetade han sedan fram till sin pensionering. 1930 gifte han sig med Agda, född Ekman, från Rundvik.

På sin fastighet hade han en verkstad och arbetade gärna med olika smidesarbeten. Vid sidan av familjen tyckte han om att sköta hus och trädgård.

15/8 1986

• Gustav Adolf Bäckman, ordförande i miljö- och hälsovårdsnämnden, visar Marita Wikner, hälsovårdsinspektör, skillnaden mellan Strätta och Jättebjörnloka. Björnlokan till vänster har ojämn, något luden stam, karaktäristisk bladsättning och blomma. Strätta till höger har en slät stam och annan blad- och blomsättning.

"Lär er känna den farliga Björnlokan"

NORDMALING (VK)

— Lär er skillnaden mellan den farliga Björnlokan och andra liknande växter, uppmanar Gustav Adolf Bäckman, ordförande i miljö- och hälsovårdsnämnden i Nordmaling. Nu är den rätta tiden för att lättast se skillnad.

Efter VK:s artikel den 23 juli om hur farlig björnlokan är, har massvis med folk ringt och varit oroliga, upplyser han.

— Vi har arbetat med detta problem och har nu ingen Björnloka kvar på kommunens marker.

Finns den kvar i trädgårdarna kan vi inte göra så mycket, utan hoppas att varje enskild markägare tar sitt ansvar. Problemet har hela tiden varit att man helt enkelt inte vet vilken farlig växt som med sin stora prakt stått i trädgårdarna, menar han.

Enligt VK:s artikel är växtsaften farlig i samband med solsken. Genom att växtsaften utsöndras på olika delar av växten och inte bara på snittytor kan det räcka att gå igenom ett bestånd av Björnloka för att få det giftiga ämnet på sig. Man bör helst välja en molnig dag när man tar bort sin Björnloka och se till att tvätta redskapen för att

inte växtsaften skall vara kvar.

• Tvätta sig

Får man växtsaft på sig skall man omedelbart tvätta sig med tvål och vatten. Risken är annars stor att man erhåller brännskador som i vissa fall ger fula ärr.

— Våra hälsovårdsinspektörer har nu de kunskaper som behövs för att snabbt konstatera om det är Björnloka eller en ofarlig växt man har i sin trädgård, säger Gustav Adolf Bäckman. Det är främst likheten med Kvanne (Angelica archangelica) och Strätta (Angelica silverstriss) som förbryllar, menar han.

ANDERS WIKMAN

• Maria Sahls-tröm, Nordmaling, fem år 16 augusti.

• Maria Jakobsson, Brattfors, nio år 17 augusti.

• Marie Gustafsson, Lögdeå, åtta år 21 augusti.

• Mikael Söderberg, Nordmaling, åtta år 16 augusti.

• - Nu ska vi titta på de gamla masugnarna, säger Berit Vedin till vänster, Nordmalings sjöscoutkår, till de gästade scouterna från England och Wales. Främre raden fr v Berit Vedin, Jennifer Souther, Karry Carra.

Engelska scouter får se älg och skog

NORDMALING: Nio scouter från England och sex från Wales har under veckan besökt Nordmalings sjöscoutkår. Ungdomarna bor hos svenska vännar och får uppleva deras vardagsmiljö.

- Det här är en uppföljning av scoutlägret i Tärna. Förra året var vi 32 stycken från Nordmaling som åkte över till Wales och bodde på samma sätt, säger Berit Vedin, huvudansvarig värdinna.

Ungdomarna visas runt i kommunen och får se en del exotiska

företeelser.

- Älgar och renar finns ju inte hemma och inte heller alla dessa skogar och träd, säger Elisabeth Rothwell, som är i Nordmaling för andra gången.

Engelsmännen är också imponerade av den svenska snickarglädjen och användningen av trä till hus och möbler.

- Och en gång satt jag uppe hela natten och tittade på solnedgången. Solen var borta 45 minuter, säger Keith Jones.

18/8 1986

Unga Mullsjö vanns ungt

MULLSJÖ (VK)

Blott 16-årige Fredrik Johansson, skidåkarlöfte från Bjurholm, vann årets upplaga av Mullsjön runt.

Under strålände väderleksförhållanden sprang 91 löpare den sju och en halv kilometer långa banan runt sjön. Det var andra året som den unga klubben Mullsjö IK arrangerade terränglöpningen som i huvudsak går på skogsvägar.

Fram till cirka fem kilometer följdes en tätklunga bestående av Hans Nilsson, fjölårssegrare, Tommy Nylund och Fredrik Johanson. Då ryckte Fredrik och fick en lucka som han lyckades behålla in i mål.

Tvåa blev Tommy Nylund och trea Hans Nilsson, Gräsmyr, fjölårssegraren.

Tävlingens äldsta deltagare Helga Lindström, 72 år, fullföljde banan på 69 minuter.

• Mullsjö runt samlade massor av deltagare. Här är det Tommy Nylund som förföljs av Hans Nilsson.

FOTO: ANDERS WIKMAN

NORDMALINGS KOMMUN

söker

BADMÄSTARE/FÖRESTÅNDARE

heltid tillsvidareanställning med placering vid Hammarhallen

Arbetsuppgifter: Simundervisning, schemaläggning, provtagning, skötsel av viss teknisk utrustning, tillsyns- och arbetsledningsuppgifter samt övriga arbetsuppgifter som åvilar badmästare/föreståndare.

Kvalifikationer: Genomgått badmästarskola eller ha annan teoretisk utbildning, alternativt lång erfarenhet av liknande arbetsuppgifter som kan bedömas likvärdig.

Tillträdesdag: Snarast efter överenskommelse.

NORDMALINGS KOMMUN

söker (under förutsättning att ord. befattningshavare erhåller annan sökt tjänst)

BADMÄSTARE

heltid med tillsvidareanställning.

Arbetsuppgifter: Simundervisning. Tillsyn vid allmänhetens bad. Skötsel och underhåll av anläggningen. Renhållningsarbete m.m.

Kvalifikationer: Badmästarutbildning eller annan utbildning alt. erfarenhet av liknande arbetsuppgifter som kan provas likvärdig.

FRITIDSLEDARE

11 tim/vecka

Arbetsuppgifter: Under fritidsassistenten svara för uppläggning och genomförande av fritidsverksamhet vid fritidsgården i Rundvik 2 kvällar/vecka.

Kvalifikationer: Under fritidsassistenten svara för uppläggning och genomförande av fritidsverksamhet vid fritidsgården i Rundvik 2 kvällar/vecka.

Kvalifikationer: Fritidsledarutbildning eller annan utbildning som kan provas likvärdig.

Anställningstid: 86-09-15 - 87-03-15.

NORDMALINGS KOMMUN

söker

(under förutsättning av vederbörliga beslut)

VIK. FRITIDSASSISTENT

heltid

Arbetsuppgifter: Leda och planera verksamheten vid fritidsgårdarna i kommunen. Lovverksamhet, uppsökande verksamhet m.m.

Kvalifikationer: Fritidsledarutbildning eller annan utbildning som bedöms likvärdig. Erfarenhet från arbetsområdet önskvärd.

Tillträdesdag: Snarast enl. överenskommelse.

Anställningstid: Under ord. befattningshavares ledighet, dock längst t o m 87-04-30.

Upplysningar: Fritidsintenden Gösta Norberg. Tel. 0930/107 50.

VIK. KANSLIST

halvtid till skolkontoret.

Arbetsuppgifter: Maskinskrivning, diarieföring, expeditjonsarbete samt allmänna kontorsgöromål.

Kvalifikationer: Kontorsutbildning eller erfarenhet av kontorsarbete. God färdighet i maskinskrivning.

Tillträdesdag: Snarast efter överenskommelse.

Anställningstid: Under ord. befattningshavares ledighet, dock längst t o m 87-06-30.

Lön: Enligt avtal.

Sista ansökningsdag: 86-08-31.

Upplysningar: Skolchef Håkan Pettersson el. skolkamrer Elma Lindahl tel. 0930/107 50.

Sökande som för löneklassplacering önskar tillgodoräkna sig tidigare anställningstid skall ange detta i sin ansökan. Tjänstbarhetsintyg lämnas efter anfordran.

Ansökan med bifogad meritförteckning (Arbetsförmedlingens ansökningsblankett) ställs till NORDMALINGS KOMMUN, Personal- och organisationsutskottet, Box 36, 914 00 NORDMALING.

Vivi-Ann Persson

* 20/9 1935 † 15/8 1986

har efter lång sjukdomstid stilla
insomnat, sörjd och saknad
men i ljus minne bevarad.

Rundvik den 16 augusti 1986

HANS
Staffan

Lars-Åke och Inger
Elisabet och Bengt-Olov
Mikael och Lena
Barnbarnen

Mor, syskon med familjer,
svärfar, övrig släkt och vänner

Jordfästning sker i stillhet.
Tänk på Cancerfonden.

Vivi-Ann Persson, Rundvik.

På regionsjukhuset i Umeå avled under natten mot fredagen fru Vivi-Ann Persson, f. Alm, efter en längre tids sjukdom. Hon var 50 år och sörjes närmast av maken Hans, fyra barn, sonhustrur, måg,

barnbarn, moder och syskon med familjer samt svärfar.

Hon var född i Umeå där hon växte upp och utbildade sig inom Handels. Sitt yrkesverksamma liv började hon i Nordmaling vid dåvarande Kronikerhemmet och det var även vid den här tiden hon träffade sin blivande make, Hans Persson från Rundvik. Efter giftermålet 1955 bosatte sig makarna i Rundvik. Fru Persson slutade sin anställning i Nordmaling och blev i stället hemma under åren då barnen växte upp och behövde hennes hjälp. Så småningom sökte hon sig åter ut i förvärvslivet och började som lokalvårdare vid industrin på orten. Hon insjuknade i cancer 1980 men trots stort lidande har hon under åren sedan dess vid olika tillfällen återupptagit sitt arbete. De sista fem veckorna vårdades hon på regionsjukhuset i Umeå.

Vivi-Ann Persson var vid sidan av omvårdnaden av hemmet och familjen intresserad av och medlem i Röda korset.

21/8 1986

Teaterresor från Nordmaling

Nu vill kulturnämnden i Nordmaling satsa på kommunbornas teaterintresse. Vid tre tillfällen under hösten har nämnden planer på att arrangera teaterresor till Umeå. Läderlappen, Gertrude Stein och A star is born heter de föreställningar som nämnden planerar att köpa biljetter till.

– Tanken är att kulturnämnden ska göra gemensamhetsköp

21/8 86

till de tre föreställningarna så att kommunborna kan köpa sina biljetter i Nordmaling, konstaterar Lena Dahlberg, sekreterare i kulturnämnden.

Biljettinköpen till var och en av föreställningarna blir i storleksordningen ett 50-tal. Om intresse finns kommer kommuner även att ordna med busstransport.

● Främre raden från vänster: Aina Åsberg, Siyi Åsberg, Magda Eriksson, Magda Nilsson, Sonja Pettersson, Margit Sjögren, Herta Björklund, Elly Eriksson. Rad två: Eira Callin, Olga Jonsson, Annagreta Sundin, Viktoria Forsberg, Margith Spohlander, Gulli Hörnqvist. Rad tre: Ingrid Westermarck, Göta Sjökvist, Margit Wikman, Elvy Lidgren, Astrid Sandström, Hillivi Lundström, Britt Blom. Längst bak: Majbritt Ågren, Jaja Andersson, Birgit Kriström, Maja Andersson, Karin Rönnberg.

De möttes efter 50 år

NORDMALING (VK)

Pingsten 1936 konfirmerades 59 flickor i kyrkan i Nordmaling av Herbert Forsstedt. I söndags, 50 år senare, samlades åter 27 av flickorna i kyrkan för att fira jubileum. Denna gång tog kyrkoherde Gunnar Ågerstrand hand om dem. Ef-

ter kyrkkaffet som intogs i församlingssgården åkte sällskapet till Levar hotell för jubileumsmiddag.

– Initiativet till denna träff kom efter VK:s bild på konfirmanderna som publicerades under sommaren, säger Elvy Lindgren, Högländ, Nordmaling.

22/8 1986

Rundviks- cyklister vann i Finland

RUNDEVIK (VK)

Cykelsyskonen Pasi och Pia Hokkanen, IFK Rundvik, har för några dagar sedan deltagit i två cykeltävlingar i Finland.

17-åriga Pasi är förstaårsjunior men vann båda sina lopp trots att det i det ena fallet rörde sig om en klass med betydligt äldre cyklister. 14-åriga Pia Hokkanen gjorde också bra ifrån sig i sina tävlingar, där samtliga var äldre än henne.

Karleby Grand Prix avgjordes den 16 augusti och är ett kvarterslopp inne i staden. Pasi tävlade i klass C, 40 km, eftersom juniorklass saknades. Han hade trots detta inga problem att vinna över sina 10 medtävlare. Vinsten kom efter en spurtuppgörelse med fem man i klungan.

För Pia blev det också en tuff uppgörelse där hon fick kämpa i en tremannagrupp. Hon hamnade totalt på en 5:e plats med tiden 41.01 efter 21 körda km.

I Kalajoki åkte Pia in på en tid, 34.48, vilket motsvarar två minuter sämre än segrarinnan. Tiden delar hon med fyra andra, samtliga äldre tjejer.

Pasi Hokkanen vann också den här tävlingen som han startade i juniorklassen, M 18. Sträckan var 40 km och hans tid blev 58.18, 40 sekunder bättre än tvåan, Arto Sillapää, Jurvan Urh.

• För 25 år sedan gick dessa elever lanthushållsskola tillsammans i Levar.

Återförenade efter 25 år

NORDMALING: - Samma flickor nu som för 25 år sedan, enda skillnaden är att det nu har gått 25 år, sade Ingrid Palmberg, Umeå.

Hon var en av de 22 elever samt två lärare som under lördagen samlades för att fira 25 års jubileum av första helårskursen vid Levar lanthushållsskola i Nordmaling. Skolan är sedan några år nedlagd, och lokalerna

används nu främst som konferenslokal, med namn Tema Gården.

- Vi var 35 elever som gick den första helårskursen 1961 och rektor var Barbro Åström. Då vi nu är spridda över hela landet kunde inte alla komma, men vi får vara nöjda med att vi kunnat samla 24, menade Ingrid Palmberg. Hela dagen nyttjades till att prata gamla minnen, titta på gamla skolan, gå tipspromenad till Kärleksudden och äta middag tillsammans.

23/8 1986

Mötesserie avslutad

NORDMALING: Pingstförsamlingen har nyligen avslutat en tålmötesserie i Nordmaling. Mötena hölls på den tomt där församlingen tänker bygga en ny pingstkyrka. Pastor David von Ahn från Gottne / Mellansel predikade och sjöng till eget dragspelsackompanjemang. Mötena var välbesökta med folk från både när och fjärran.

23/8 1986

Nordmaling

Fem av sex älgar över gränsvärdet

Fem av de sex älgar från Nordmaling som radiofysiska laboratoriet i Umeå har mätt radioaktiviteten i under perioden senare delen av juli - augusti har cesiumvärden som ligger högre än gränsvärdet 300 bq per kilo.

Det framgår av den sammanställning som länets jaktvårdsförening fått. Den visar också som väntat att det är området söder om Umeälven som har största cesiumproblemen.

Den högsta cesiumhalten i Nordmaling fanns i en älgkalv som innehöll 992 bq.

Högst i länet ligger en vuxen älg från Vilhelmina som innehöll 1 622 bq cesium 137 per kilo. I Sorsele

och Dorotea finns inga prov som överstiger gränsvärdet i de här aktuella mätningarna. Samma sak gäller för Norsjö, Jörn och Skellefteå.

I Storuman, Malå, Burträsk, Lövånger, Nysätra, Bygdeå och Vännäs ligger också proven under gränsvärdet men i de fallen handlar det bara om ett prov från varje kommun.

I Bjurholm översteg endast ett av fem prover gränsvärdet. I Lycksele - Örträsk ligger tre av åtta prover över gränsvärdet och i Umeå två av fyra. I Vindeln ligger ett av fyra prover över gränsvärdet.

25/8 1986
**Problem
i Rundvik**

25/8 86
**Stora
lager
kan
orsaka
permit-
teringar**

Swanboard Masonite i Rundvik dras för närvarande med allt för stora lager. Detta gör att det finns risk för personalnedskärningar inom loppet av den närmaste månaden om inte marknaden för Swanboards produkter förbättras.

– Ännu har ingenting beslutats. Mycket är beroende av utvecklingen under den närmaste månaden, säger platschefen Guy Westerberg.

Det Westerberg hoppas på är den senaste tidens uppgång på byggmarknaden, inte minst i storstäderna, som bör kunna innebära en ökad efterfrågan för rundviksföretagets del. Han väntar också på signalerna från exportmarknaderna på kontinenten där semestrarna ännu inte är avslutade.

– Under de närmaste veckorna eller den närmaste månaden kommer vi att kunna se åt vilket håll utvecklingen går, konstaterar Guy Westerberg.

Aven ordföranden i Träindustriarbetareförbundets fackklubb vid fabriken, Gunnar Persson, har goda förhoppningar om att den uppåtgående byggkonjunkturen skall kunna förhindra att det blir personalinskränkningar.

– Vi har haft för stora lager många gånger tidigare och lyckats reda upp situationen, framhåller Persson.

Nordmaling

FOT- & HUDVÅRD, tidsbest 103 32

Silpn. knivar + saxar 0930/105 33

SKOLRYGGSÄCKAR, BRA SORTERING
SANDSTRÖMS SPORT, t 105 33

Balansering komp-dubbning
Nymans Däckservice

24/8
Café
ANNO 1762
Tel. 0930/11470
Olofsfors Bruk

Fr o m 26/8 endast helg-
öppet 11.00–17.00.

Lunch-, middag- och kaffebe-
ställningar mottages alla dagar.

**Båt- och
motorafton**

**REA TILL
KL 22**

Måndag 25/8

**SANDSTRÖMS
SPORT & MOTOR**
Nordmaling

25/8 86
**Sparar
stora
älg-
tjurar**

NORDMALING (VK)

Brattfors, Långeds, Håknäs och Öres jaktvårdsområden har gått samman för att försöka få fram en starkare älgstam. Alla tjurar med mer än tio taggar ska sparas i årets jakt.

– Då avskjutningen var mindre än tillväxten spelade det inte så stor roll vilka älgar som sköts, men under de senaste åren då avskjutningen har varit större än tillväxten har älgstammen utarmats, menar Anders Oskarsson, ordförande i Långeds jaktvårdsområde.

– I dag ser man sällan eller aldrig en riktigt mäktig tjur med ordentliga skovlar, det är bara små pinn-tjurar. Många kor går också utan kalvar och det kan bara betyda att det saknas bra avelstjurar.

– Därför ska vi inom dessa fyra jaktvårdsområden spara alla tjurar som har fler än tio taggar, säger Anders Oskarsson. Vi hoppas också att det här sprider sig till fler områden, så att det får större effekt.

Höstmodet i LÖGDEÅ

Höstens affärstider: Månd–Fred 09.30–17.30
Lördag 09.30–14.00

**WAHLS
HÖST-PREMIÄR!**

KOM OCH SE
WAHLS NYA
KOLLEKTION
STRIKT, ELEGANT I
SUVERÄN KVALITÉ

BUSNEL

HÖSTENS
NYHETER
NU INKOMNA
PÅ DAM- & HERR

HÖSTENS NYHETER

nya sändningar
varje dag

Wahls Classic Unna
dig något klas-
siskt elegant. Tidlös dräkt
av jersey, ull/akryl. Kort ele-
gant jacka till kjol med veck.
Feminin blus av
crêpe de chine-typ.

Bäggströms LÖGDEÅ
MODEHUS
Tel 0930-
305 85

– inestället för mode –
NAGOT PÅ SIDAN AV E4 MEN
ALLTID I CENTRUM FÖR MODET

25/8 1986
Till lokalredaktör vid Västerbottens Kurirens lokalkontor i Nordmaling har anställts **Anders Wikman**, Nordmaling. Han kommer närmast från Statens järnvägar i Örnsköldsvik. Mellan åren 1972–1982 var han polis i Stockholm. Den nye lokalredaktören är uppvuxen i Baggård, en by i Nordmalings kommun och är sedan 1980 bosatt i samhället.

• Anders Wikman

• - Jätteroligt med folkrace, tycker de här 16-åringarna. Johanna Näslund, Åsele, Malin Löfvenmark, Åsele, Malin Andersson, Hörnefors, och Magnus Löfvenmark, Åsele.

Skoj med folkrace

NORDMALING (VK)

Under helgen har ett tiotal västerbottenska 16-åringar lärt sig grunderna i att köra folkrace.

På lördagen körde man föräldrarnas bilar på Nordmalings halkbana.

- Många av de här ungdomarna har aldrig suttit bakom en ratt, därför måste vi först lära dem att hantera en bil, säger Göran Oskarsson, Bilsporförbundet, Umeå, som leder utbildningen.

1984 blev det tillåtet för 16-åringar att köra folkrace. Speciella regler gäller, bland annat måste föräldrarna ge sitt medgivande och de måste alltid finnas med vid banan. Fram till i dag har ett 70-tal körkortsunderåriga i Norr- och Västerbotten utbildats till folkraceförare.

- Det är roligt att se hur orädda och lättlärdade de är. Och det gäller såväl pojkar som flickor, menar Göran Oskarsson. Jag hoppas att det

här kan bidra till att vi får bättre bilförare i trafiken.

På söndagen fick ungdomarna sätta sig i folkracebilar på en bana utanför Umeå. Kursen avslutades med en folkracetävling mellan kursdeltagarna.

- Det här var jättekul, men svårt, tycker Malin Andersson, 16, från Hörnefors.

NIKLAS PERSSON

Sprängs gränsvärdet stoppar laget älgjakten

NORDMALING (VK)

- Vi stoppar älgjakten om våra älgar innehåller mer än 300 becquerel, säger Evert Mohlin, jaktledare i Tallberg. Under första dagen skall jaktlaget fälla en älgkalv och ett mindre vuxet djur och

dessas skall provas.

- Innehåller dessa djur mer än 300 becquerel, har jaktlaget enats om att stoppa fortsatt älgjakt, säger han. Menar naturvårdsverket att älgarna är otjänlig föda om de innehåller mer än det föreslagna gränsvärdet måste vi acceptera detta och tänka på framtiden, menar jaktledaren.

Köper mätutrustning

NORDMALING (VK)

Efter miljö- och hälsoskyddsnämndens rekommendationer beslutade under tisdagen kommunstyrelsen att mätutrustning för radioaktivitet skall köpas.

En NaI-detektor installeras i kommunalhuset under helgen före älgjakten och skall vara i

drift från måndagsmorgon den första september. För en kostnad av 82 500 kronor plus moms köper därigenom kommunen in mätutrustning som skall skötas av hälsovårdsinspektörerna.

En avgift på 50 kronor för älgkött och tamboskap och 20 kronor för andra produkter skall finansiera köpet. Utrustningen som nu köps är inte godkänd av naturvårdsverket för att kontrollera kött som skall säljas.

Nedslitet centrum

NORDMALING: Folkpartiet i Nordmaling tycker att samhällets centrum borde rustas upp och göras mer tilltalande.

- Nuvarande centrum ger ett trist och nedslitet intryck, menar Karin Engman (fp). En uppsnygning och förnyelse bör ske inom de närmaste åren. Ett samarbete mellan kommun och församling är önskvärd.

Nya normer presenteras

NORDMALING: I kväll, onsdag, och i morgon håller kommunen informationsträffar i Ny-Åker respektive Nordmaling om fritidspolitiken. Programmet innehåller bland annat målsättningar och nya bidragsnormer.

- De här informationsträffarna har vi för att förankra programmet, säger fritidsintendent Gösta Norberg. Av programmet framgår att kommunen satsar på ungdomarna och främst flickorna.

Bingo Nordmaling

Torsdag kl 19.00. Tel. 0930/105 69

1x2 000:-, 2x1 000:-, 3x500:-, 4x200:-, 10x150:-, 10x100:-
POTT 1 300:-

Free play. Insatsbingo. Blockpris 20:-

Välkomna NIF

Hårt drabbade jägare fick lära mer om radioaktivitet

NORDMALING (VK)

– Det är inte farligare att äta älgkött med 1 000 becquerel än att köra bil 100 mil, sa Göran Wikman, radiofysiska institutionen i Umeå, vid måndagskvällens informationsträff i Nordmaling.

I en fullsatt skolaula trängdes över 300 jaktintresserade för att få ytterligare information om det radioaktiva nedfallet från Tjernobyl.

Miljö- och hälsovårdsnämnden informerade också om kommunens planering inför kommande älgjakt då det gäller olika mätningar av cesiumhalt.

Deltagarna fick grundlig information om vad strålningen innebär och vad som händer när

människan utsätts för den så kallade joniserande strålningen. Göran Wikmans föredrag var detaljerat och många frågor besvarades.

Inledningsvis omtalades att Becquerel var namnet på den franske fysiker som först påvisade radioaktiva ämnen. Skillnaden mellan fysikalisk halveringstid på 30 år och biologisk halveringstid mellan en och en halv till två månader beskrevs.

Det största intresset väckte frågan om hur mycket strålning människan tål innan påvisbara skador uppstår. Arbetarskyddsstyrelsen rekommenderar på 50 milisievert omtalades och Göran Wikman sade:

– Om vi skulle äta 80 kilo älgkött innehållande 1 000 becquerel skulle vi komma upp i 80 000 becquerel och det motsvarar då en milisievert radioaktiv strålning.

– 10 cigaretter är lika farligt som

80 kg älgkött med 1 000 becquerel per kilo, fortsatte Göran Wikman. Dessa värden som Statens Strålningsinstitut och Livsmedelsverket rekommenderar är endast pappersprodukter.

– Vi tar exempel ett kilo nyplockade hjortron och får fram värdet 350 becquerel, det är då farligt att äta. Kokar vi sedan sylt av bären och skickar in den för prov får vi kanske resultatet 250 becquerel och helt plötsligt har alla bär blivit ofarliga, menar han.

Det innebär att kokt eller stekt älgkött som har värden över 300 bq per kg och blandad med annan mat får vi totalvärden under 300 bq per kilo. Livsmedelsverket vill få ner konsumtionen på farliga ämnen och sätter därför det rekommenderade värdet lågt, tycker han.

• Sprid området

– Umeälven är en övre gräns för

det radioaktiva nedfallet i länet, säger P-O Hopfgarten. Nordmaling är den hårdast drabbade kommunen och för småviltjägarna är situationen svårast. Han pekar på att unga djur har högre halter av cesium än fullvuxna.

Lennart Nordell, Normalings jaktvårdsrets ordförande uppgav att Graningevarken inte tar ut fälavgifter för älgar med större halter än 300 becquerel om de inte tas till vara.

– Dessa älgar avräknas också på den tilldelning som varje jaktlag eller enskild har fått från länsstyrelsen, säger han, förutsättning är dock att veterinär eller två trovärdiga intygar att älgarna grävts ner. Inför kommande älgjakt hoppas Lennart att många jaktlag sparar på de större avelsdjuren, då han menar att det råder brist på sådana.

ANDERS WIKMAN

Nordmaling ska greja't

NORDMALING (VK)

– Jag tror att vi håller oss kvar i trean, säger Stefan Öberg, lagledare och biträdande tränare för Nordmalings IF:s damlag i fotboll.

Damlaget ligger för närvarande i botten av serien med två poäng upp till närmaste konkurrent, Betsele.

– Det är första året som damlaget spelar i trean, vi har saknat den rätta rutinen och tuffheten i närkamperna, menar Stefan.

– Spelet är snabbare och medger inte att man petar in bollen utan här krävs att man har full kontroll över bollen i alla situationer. Vår målsättning är att stanna kvar i div tre och

– Vi skall klara en plats i damernas div tre även nästa år, säger Stefan Öberg, lagledare för Nordmalings IF:s damfotbollslag. Här tillsammans med till vänster Marie Hörnqvist, lagets främsta skjutspets, och Annika Roos, målvakt.

under senare delen av sommaren har vi gjort resultat som visar att vi är på rätt väg. Vi har spelat jämnt mot topplagen och förlorat många poäng genom uddamålsförluster. Lyckas vi klara ytterligare tre poäng i de återstående tre matcherna tror jag att vi stannar kvar, säger en optimistisk Stefan Öberg.

Trean är för närvarande mycket ojämn och visar att topplagen, som varit med några år, fått den rutin som behövs och därigenom är i en klass för sig. I botten på tabellen har de mera rutinerade lagen hamnat och

där fightas just nu om vilket lag som tar steget ner till div fyra.

• Ny plan

– Stannar vi kvar i trean måste fotbollsplanen på Rödsviken göras klar, så att vi får använda den kommande år, uppger Stefan. Grusplanen som nu används är inte så bra och vi har fått många klagomål från andra lag i serien. Planen är för liten och det kommer fram stenar i sanden och dessa skadar spelarna, menar han.

TEXT OCH FOTO:
ANDERS WIKMAN

29/8 1986

Ovisst om system kommer till Nordmaling

Blir det någon systembutik i Nordmaling eller inte?

Lasse Eriksson (s) har i en motion föreslagit att en etablering ska ske.

Förra gången frågan var på tapeten var i slutet av sjuttiotalet och då revs det gamla beslutet, att man skulle ha en butik, upp.

29/8 86

— Det råder delade meningar i alla partier, så det är omöjligt att sätta om hur det blir, säger kommunstyrelsens ordförande Sture Lindgren.

Frågan kommer upp i fullmäktige i början av nästa år.

Temagården i Nordmaling har tidigare haft tillfälliga tillstånd att servera vin och sprit. Nu väntas tillståndet bli permanent. Mot detta reserverar sig kds.

Tjuvar stal plånböcker

NORDMALING (VK)

— Ni har haft inbrott, ringde polisen och berättade för ett par i Nordmaling, som satt hemma i godan ro och drack kaffe. Plånböcker och andra papper tillhörande makarna hittades i en soptunna vid E4.

En kort stund efter lunch på onsdagen hade makarna varit ute och då lämnat lägenhetsdörren olåst. Då smög de fräcka för-

övarna sig in och plockade åt sig det de ville ha, utan att lämna några spår efter sig. Ett par hundra kronor blev kapet.

På annat håll i Nordmaling har det gjorts ett misslyckat inbrottsförsök i en villa.

Polisen tror att de här två förseelserna har samband med två inbrott i Hörnefors. Man hittade i samma soptunna papper från de nämnda inbrotten.

En man och en kvinna tros ligga bakom brotten, eventuellt är det fler, och polisen är tacksam om de får tips om mystiska figurer.

29/8 1986

Min kära Maka,
min Mor, vår Mormor

**Tilly Maria
Eriksson**

* 19/4 1893 † 22/8 1986
har lämnat oss, övrig släkt och
vänner i sorg och saknad.

Nordmaling
den 25 augusti 1986

VERNER

Birgit och Carl
Maria och Benny
Katarina och Roine
Joakim

Stilla Du somnade in från världen
Soliga minnen Du lämnade kvar
tårfyllda ögon Dig följa på färden
Tacksamt vi önska Dig: Vila i
frid!

Jordfästningen äger rum lördag 13/9 kl 12.00 i Catharinakapellet. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnas minne inbjudes till Församlingsgården efter jordfästningen. I stället för blommor, tänk på Cancerfonden.

29/8 1986

Höstmodet i LÖGDEÅ

Månd. - Fred. 9.30 - 17.30. Lörd. 9.30 - 14.00.

**HÖSTENS
NYHETER**

nu i jättesortering

**BLUSAR, BYXOR
KJOLAR, KAPPOR
JACKOR m m**

VÄLKOMMEN TILL
KVALITETSMODEHUSET

Häggströms LÖGDEÅ
MODEHUS Tel 0930-
305 85

— inestället för mode —
NAGOT PÅ SIDAN AV E4 MEN
ALLTID I CENTRUM FÖR MODET

Press-nyhet presenterad i Nordmaling

NORDMALING (VK)

En världsnyhet inom stålindustrin produceras just nu i en industrilokal i Nordmaling. Kennet Öberg, ingenjör vid Olofsfors AB är uppfinnaren till världens första rullhårdpress.

Genom uppfinningen förbättras kvaliteten på hårdat stål och produktionen ökar betydligt, säger han. I en ny konstruktion går 900° varmt stål igenom 28 valsar samtidigt som det hastigt kyls ner och kommer ur maskinen med en temperatur av cirka 40°.

Denna hastiga nedkyllning i kombination med att valsarna pressar stålet rakt och slätt gör att vi får fram en produkt av yttersta världsklass, menar Kenneth.

Vi som jobbar inom denna speciella tillverkning känner inte till någon liknande utrustning i hela världen, uppger Birger Johansson VD vid Olofsfors AB.

• Prototyp

I Olofsfors gamla industrilokaler finns en liknande mindre maskin och den har varit vår modell, uppger Kennet som under flera år arbetat med projektet. Problemen har varit många och då främst att vi inte kunnat hålla stålet rakt utan fått skevt och krokigt stål. Den gamla utrustningen liknar nu mera

en cykelmodell i jämförelse med den nya. Allt är kraftigare och proportionerat för att klara både grovre stål och högre produktion, menar uppfinnaren.

• Lagarbete

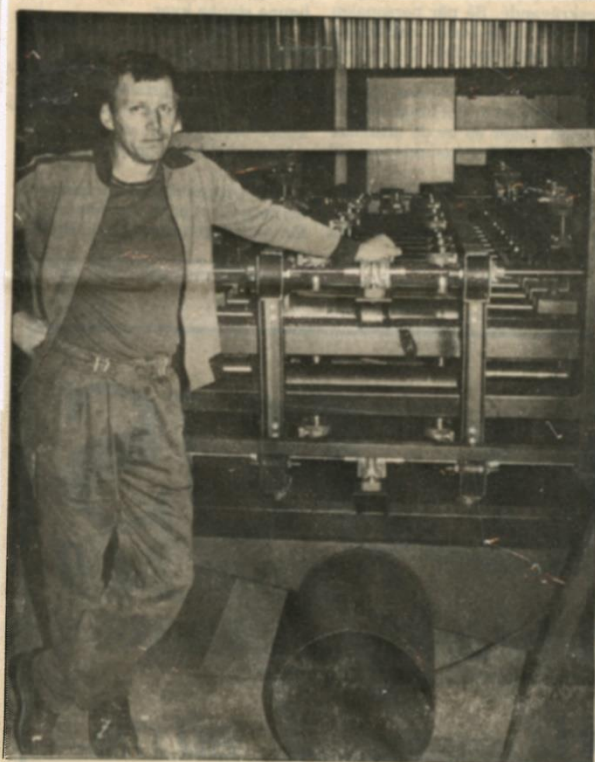
Hela konstruktionen är ett lagarbete, menar uppfinnaren Kennet. Vi har nyttjat en konsultfirma som gjort ritningarna och anlitat Nordmalings Svets och Plåtmekaniska för att göra svetsjobben och ihopsättningen. När Olofsfors AB:s nya industrihus invigs den 20 september skall allt vara klart och inkört hoppas Kennet.

Hela maskinen blir innesluten i plåt och mycket miljövänlig, då ingen hårdslagg sprids utan allt samlas upp på en sida i maskinen, uppger tillverkaren.

Härtningsprocessen görs med vatten och hela maskineriet blir helautomatiserat. Genom elektrisk manöverpanel skall temperatur, hastighet och tjocklek snabbt kunna ändras.

Av Olofsfors AB:s totala produktion kommer cirka 20 procent att gå genom den nya maskinen. Det är främst hårdat stål till olika schaktblad, grävsopor och väghyvlar som går genom denna maskin. Marknad för dessa produkter är hela Norden, men den största delen säljs i Sverige, uppger Birger Johansson, VD vid Olofsfors AB.

ANDERS WIKMAN

• - Här kommer det uppvärmda stålet, cirka 900° C varm, mellan 28 valsar och kyls ner till cirka 40° C innan det kommer ut hårdat och pressat, säger Torbjörn Sandström.

• - Detta är ett lagarbete, säger Birger Johansson, VD för Olofsfors AB, och framhåller till h uppfinnaren Kennet Öberg och till v Torbjörn Sandström, leverantör från Nordmalings Svets och Plåtmekaniska.

Fotboll 30/8

söndag kl 17.00

**IFK Rundvik-
Slipstensjön**

Matchbollen skänkt av vår dräktsponsor
K-G:s Åkeri, Gräsmyr

Åker för Nordmaling

NORDMALING (VK)

IFK Rundvik värvar skidlöpare. Bröderna Krister och Stig Johansson från Storuman och Per Johansson, IFK Umeå, ska ingå i IFK Rundviks skidlag den kommande säsongen. Även Anders Mannelkvist, landslagsman i skidskytte, var aktuell, men han åker över till USA för att åka skidor och studera där.

– Vad är det här för kryp, undrar Malin.
– Det är ju en myra, svarar hennes kamrat, som också heter Malin..

En groda i frökens tröja

NORDMALING: En groda i frökens tröja livar upp stämningen tycker tredjeklassarna vid Kyrkovallens skola i Nordmaling på utflykt i det gröna.

Fröken är Birgit Wåringstam och platsen är lägergården på Fårskäret utanför Nordmaling.

– Här har vi lite friare lektioner där eleverna själva får undersöka de växter och insekter som finns, säger Birgit. I går träffade vi på en älgkalv och det tyckte barnen var spännande.

Lägerskolan innehåller en övernattnings och matlagning hjälper barnen själva till med.

– I går kväll hade vi lägerbål där barnen sjöng och berättade historier för kamrater och föräldrar. Det var full fart till halv ett på natten och halv sex i morse vaknade de första och satte ny fart på tillställningen, berättar Birgit.

– Om jag inte hade med mig några hjälpsamma föräldrar skulle det inte gå.

• Helén Strandberg, Nyåker, fick den 20 augusti en flicka på Umeå BB, som vägde 2 400 gram och var 47 cm lång. Pappa heter Ola Jacobsson.

• Ann-Sofie Meyer, Lögdeå, fick den 25 augusti dottern Evelina, som vägde 4 240 gram och var 51 cm lång. Pappa heter Tommy Lundholm och syskonen Simon, Linnéa och Sofia.

30/8 1986

Nordmaling vill kunna ge försäljningstillstånd

Mångkanalsanalysatorn ND 62, mätutrustningen som Nordmalings kommun köpt för att mäta radioaktivitet, är av samma typ som används av radiofysiska laboratoriet i Umeå, uppger Marita Vikner, miljö- och hälsoskyddsinspektör.

– Vi kan i princip göra tillräckligt noggranna prover av radioaktiviteten för att till exempel kött och fisk skall kunna säljas, men vi har inget tillstånd från livsmedelsverket, säger hon.

Det är ett flertal kommuner i landet som köpt mätutrustningar för att mäta cesiumhalten i olika pro-

dukter men ingen kommun har erhållit tillstånd av livsmedelsverket för att proverna skall godkännas vid försäljning. För Nordmalings del innebär det att prover på kött, som skall säljas, skickas vidare till Radiofysiska i Umeå.

• Begär tillstånd ändå

Marita Vikner har under torsdagen kontaktat livsmedelsverkets jurist Bengt Berglund för att begära erforderligt tillstånd för kommunen. Frågan behandlas vidare först nästa vecka.

– Proverna vid försäljning av kött får endast tas av veterinär, avslutar Marita Vikner. Under torsdagen har ett hundratal provburkar lämnats ut vid kommunalhuset till en avgift av 50 kronor. Skjuts inga ålgar återlämnas avgiften, säger personalen på miljö- och hälsoskyddskontoret.

30/8 1986

Kvinna borta i Nordmaling

En äldre dam försvann vid 18-tiden på fredagen från servicehuset i Nordmaling. Polisen fick larmet vid 22-tiden och sände då dit en polispatrull som letade i området.

Vid midnatt i går hade patrullen ännu inte funnit damen.

30/8 1986

†

Vår kära Mor,
Svärmor och Mormor

**Dagmar
Johanna
Eriksson**

* 2/2 1904 † 28/8 1986
har stilla insomnat.

Mullsjö den 28 augusti 1986

Karin och Tor

Erika
Johanna
Syskonen
Släkt och vänner

Hur skönt att i ålderns och levnadsens höst

Få lägga sitt huvud till vila
Och njuta den sömn som ger ro och tröst

Och bort från sjukdom ila

I minnet du lever

Du finns alltid kvar

I minnet vi ser dig

Precis som du var

Begravningen sker i stillhet.
Tänk på missionen.

30/8 1986

†

Min älskade Make,
vår käre snälle, Pappa,
vår käre Bror

**Erik Andreas
Eriksson**

* 9/3 1920 † 28/8 1986

har lämnat oss i stor sorg och saknad, men i ljus minne bevarad.

Rundvik 29 augusti 1986

KAJSA

Anita

Lars

Syskon

Övrig släkt och vänner

Joh. 6:37.

Allt vad min fader giver mig
det kommer till mig
Och den som kommer till mig,
honom skall
jag sannertligen icke hasta ut

Jordfästningen sker i stillhet.